

Het belang van wederkerigheid...

... solidariteit gaat niet vanzelf!

NGSZ bijeenkomst / 2 mei 2013 / Ingrid Doorten

Raad voor de Volksgezondheid & Zorg

Inleiding

Deze presentatie

Drie vragen:

- **Wat is wederkerigheid volgens de RVZ?**
- **Hoe is het nu met de wederkerigheid in de zorg?**
- **Wat is er volgens de RVZ nodig?**

Van iedereen, voor iedereen

- Het Nederlandse zorgstelsel is van iedereen, voor iedereen
- Sommigen dragen de premielasten, zodat anderen een noodzakelijke voorziening kunnen ontvangen
- De rollen kunnen later zijn omgekeerd

Solidariteit onder druk

- Aanhoudende stijging van de zorgkosten
- Verhoging van zorgpremies en eigen risico
- Economische crisis
- Het vertrouwen dat een bijdrage vandaag ook zekerheid biedt voor de toekomst, komt onder druk te staan

Werkende solidariteit

- Solidariteit als collectieve prestatie: de solidariteit van mensen is afhankelijk van de solidariteit van anderen
- Kan de goede of foute kant op gaan, afhankelijk van het vertrouwen dat mensen hebben in de solidariteit van anderen
- Dus: wederzijds vertrouwen in wederkerige solidariteit nodig

Wederkerigheid 1

- Alle betrokkenen voelen zich verantwoordelijk voor het zorgstelsel
- Te verkiezen boven minutieus toezicht en controle
- Dan neemt het vertrouwen nog meer af

Wederkerigheid 2

- **Wederkerigheid:**

De verplichting voor alle betrokkenen om het beroep op formele solidariteits-overdrachten te beperken tot het noodzakelijke en de collectieve middelen zo efficiënt mogelijk te besteden.

- Het gaat dan om de burger en zijn directe omgeving, de zorgverlener, de zorgverzeekeraar en de zorginstelling

Solidariteit nu

- Gelijke toegang en hoogwaardige zorg voor iedereen gerealiseerd met een verzekerings- en premieplicht voor alle volwassenen
- Verplichte premies houden rekening met financiële draagkracht maar niet met het individuele risico
- Voorspelbare overdrachten van rijk naar arm, jong naar oud, gezond naar ongezond
- Inkomens- en risicosolidariteit, leeftijd- en leefstijlsolidariteit, solidariteit in gezondheidsuitkomsten

Meer wederkerigheid

Aanzetten tot meer wederkerigheid
bijvoorbeeld:

- Overhevelingen van AWBZ naar WMO: van recht op zorg naar compensatiebeginsel
- De kanteling binnen de WMO

Aanbevelingen RVZ

- De RVZ doet een algemeen appèl op alle partijen
- Ondersteund met meer transparantie
- Het kabinet komt met een visie op houdbaarheid tot 2040
- Wederkerigheid burger vastleggen in richtlijnen
- Maak beter gebruik van premiekorting in collectieve polissen
- Kies voor slimme vormen van eigen betalingen
- Laat informele zorg en ondersteuning via lokale overheid ontstaan

